ՆՈՐ-ԴԱՐ

№ 172 ՏԱՍՆԵՒՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ Հինգշաբթի, 7 Հոկտեմբերի 1899 Հինգշաբթի, 7 Հոկտեմբերի ՏԱՍՆԵՒՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ № 172

Տարեկան 10 րուբլի, վեց ամիսը՝ 6 րուբլի, երեք ամիսը՝ 3 ր. 50 կ.
ամիսը 1՝ ր., հատով 5 կ.
Բաժանորդ կրում են Թիֆլիսում միմիայն խմբագրատունը։

Խմբագրութեան հասցէն՝ Тифлисъ. Редакція „Норъ-Даръ“
կամ Tiflis. Rédaction „Nor-Dar“

Խմբագրութիւնը բաց է ամեն օր (բացի մեծ օրերից) ժամը 9-ից մինչև 2-ը։ Յայտարարութիւնները ընդունւում են ամեն լեզուներով Յայտարարութիւնների գառին 2 կ., բեկոմների համար կրկնապատիկ

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԷԼԵԿՏՐՈ-ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ

„ՍԻՄԷՆՍ ԵՒ ՀԱԼՍԿԷ“

Ակցիոներական ընկերութեան վարչութիւնը, սրանով պատիւ ունի յայտնելու, որ նա բաց է արել

ԲԱԳՈՒԱՅ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ

թատրոնական հրապարակի վրայ. Աբաֆէլովի տանը, պուտատաև դիմաց.

Հասցէ նամակների համար.—Акц. Общ. Русск. Электр. заводовъ „Сименсъ и Гальске“ Баку.
Հասցէ հեռագրների համար.—Сименсъ-Баку.

(118) 10—8

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ք ր ո ն ի կ ո ն.—Լուրեր։

Մ ե զ գ ր ու մ ե ն. Ջուշուց։ Ջամախուց։ Մադրասայից։

Հողային անհատատրութիւններ։

Նուխու գաւառի հնութիւնները։

Մի փոքրիկ պատմ Պետերբուրգի շուրջը։

Թ ղ թ ա կ ց ու թ ի ւ ն ն ե ր.—Նամակ Գարախաչանից, Ուրմի։

Ք ա ղ ա ք ա կ ա ն. — Թիւրքիա։ Անգլիա և Տրանսվաալ։ Ռուսիա և Ֆրանսիա։

Հ ե ռ ա գ ի ր ն ե ր։

Տ ե ղ ե կ ա տ ո ւ։

Յ ա յ տ ա ր ա ր ո ւ թ ի ւ ն ն ե ր։

ՓՐՈՆԻԿՈՆ

Երկու օր Թիֆլիսում հիւր մնալուց յետոյ, Բեսարաբիայի թեմի առաջնորդ գեր. Նեոփէս եպիսկոպոս Խուդավերդեանն այսօր, հոկտեմբերի 7-ին, մեկնում է իր թեմը։

— Երկրագործութեան և պետական կալուածների մինիստր Ա. Ս. Երմոլովը Բագուում եղած ժամանակ մօտիկից ծանօթանալով նաւթահանքերի բանուորների ծանր վիճակի հետ, «Կասկաց»-ի առնելով, այն համոզման է եկել, թէ անհրաժեշտ է բանուորների համար առանձին գիւղեր չինել՝ կարելոյն չափ առողջապահական լաւ պայմաններով շրջապատուած։ Այդ գիւղերը կբգանուեն բանուորների աշխատանքի վայրերից ոչ հեռու։

— Թիֆլիսի ծիրաքարշ երկաթուղին կապալով փոխադրելու համար քաղաքային վարչութիւնը մի նոր առաջարկ է ստացել Պարիզից՝ Դիւբոնի ֆիրմայից, որը խոստանում է նոր գծեր անցկացնել և ձիաքարշը էլեկտրաշարժի վերածել։

— Անդրկովկասում ծխախոտի տուրքի վերածելու խնդիրը վճռուած է դրական մասով։ Մատղուխի կայ այս խնդրի մշակութիւնը վերջացնելու մինչև նոր տարին։

— Վճռուած է խնդրամատոյց լինել Բագուում ապիտրական դպրոց բանալու Բագուի նաւթարդիւնաբերողներին այդ նպատակով նուիրել են 40,500 ր.։

— Այս օրերս Թիֆլիսում ժամանում է պինուարական - բժշկական պիտուր վարչութեան վերատեսուչ Ա. Ա. Ռեմմերտ։

— Առաջիկայ տարուանից երկրագործութեան մինիստրութիւնը վերացնում է առանձին յանձնարարութիւնների 37 պաշտօնեաներ, որոնք Կայսրութեան պետական տեղերում հսկում էին արքունական ընակեցրած հողերի վրայ, և դրանց տեղ միևնոյն նպատակով մտցնում է վերահսկիչների 20 պաշտօններ Կովկասի պետական կալուածների վարչութիւններին կից։

— Ճանապարհների հաղորդակցութեան մինիստրութիւնը դարձեալ յարուցել է Սեւ և Բալտիկ ծովերը Ջրանցքով իրար հետ միացնելու հնհայական ծրագրի խնդիրը, որ սրբանից ութ տարի առաջ յարուցուել էր ի Տէր հանգուցեալ Կայսր Ալէքսանդր III-ի ձեռնարկութեամբ։ Այդ խնդիրը կըմշակուի մասնագէտ - ինժեներների մասնակցութեամբ։

— Պարիզի առաջիկայ ցուցահանդէսի ռուսական բաժնի վարչութիւնը կազմում է Ռուսիայի պետական կազմակերպութեան, նրա տնտեսական կեանքի, առևտրի և արդիւնաբերութեան, գիւղատնտեսութեան, հանքագործութեան, վճռելու այժմեան և այլ կողմերի համապատասխան մի տեսութիւն, ցուցահանդէսի այցելուներին ծանօթացնելու համար Ռուսիայի ժամանակակից դրութեան հետ։ Այդ տեսութեան մէջ, տարբեր, մանրու է նաև Կովկասը։

— Ագիգործութեան վերաբերմամբ երկրագործութեան դեպարտամենտի հաւաքած նորագոյն տեղեկութիւններից երևում է, որ խոպոպի այգիները Ռուսիայում բռնում են 200,000 դեսեատինից աւելի տարածութիւն, որից 60,000 դեսեատինը գալիս է Բեսարաբիայի վրայ. 17,700 դես.—Տաւրուսային նահանգների և Ղրիմի վրայ, 3,500 դես.—Դաղստանի և Ասթրախանի նահանգի վրայ, 15,300 դես. — Անդրկովկասի վրայ, 19,790 դես.—Թուրքստանի վրայ և 100 դես. Անդրկոստական երկրի վրայ։ Այդիների գինը խիստ տարբերւում են. Պոդոլիայում իւ դողի այգու մի դեսեատինն արժէ 1000 րուբլուց աւելի, Ղրիմում մի դեսեատինի գինը հասնում է 4,000 րուբլու, իսկ Կախէթում—6,000 րուբլու։ Ղրիմում մի դեսեատինից ստացուում է 150-ից մինչև 300 վեդրօ գինի, իսկ Անդրկովկասում 100 ից մինչև 400 վեդրօ։

— Թիֆլիսում ներկայումս տարածուած է աչքացաւը ինչպէս երեխաների, նոյնպէս և հասակաւորների մէջ։

— Ներկայումս Պետերբուրգում գումարուած ռուսական երկաթուղիների ներկայացուցիչների մի արտակարգ ժողով քննում է այն խնդիրները, որոնք վերաբերում են Դերբենտ-Բաքուի նորակառոյց երկաթուղին միւս երկաթուղիների հետ ուղիղ հաղորդակցութեան մէջ մտցնելուն։

ՄԵԶ ԳՐՈՒՄ ԵՆ

ՁՈՒԶՈՒՒ. Սեպտ. 25-ին, Վեհափառ Հայրապետի օծման տարեդարձի օրը, պատարագից յետոյ հանդէս կար։ Հանդիսատեսը լի էր խուռն բազմութեամբ։ Այդ օրը թեմական դպրոցը պիտի կատարէը իւ Էջմիածնի ճեմարանի և իւ Վեհափառ Հայրապետի մօնը։ Պ. Ա. Տէր Մինասեանը հակիրճ, բայց և այնպէս գեղեցիկ կերպով բացատրեց հայրապետութեան նշանակութիւնը, որի հետ անմիջական կերպով կապելով հայոց եկեղեցին, յիշեցրեց ժողովրդին իւ որպիսի ոգևորութեամբ և երկիւղով էին եկեղեցի յաճախում նախիները, մինչդեռ այժմ սուսկ են եկեղեցուց։ Հասարակութեան վրայ այս ճառը ազատարար գործեց։ Ապա աշակերտներից մի քանիսը առանձուրներ կարդացին այդ երկու մեծ օրերին պատշաճ։ Նոր հրատարակուած, նորատարտ ուս. պ. Արեղեանն էլ խօսեց Գէորգ Դ.-ի և նրա հիմնած ճեմարանի մասին։ Պ. Ճաուախօսը, հետզհետէ ոգևորուելով, ոգևորեցրեց և ներկայ հասարակութեան, որ և նրան պատասխանեց ծափահարութեամբ։ Հանդէսի ժամանակ մէջ-մէջ երգուում էր նոր ուսուցիչ պ. Պապովեանի պատրաստած քառաձայն երգեցիկ խումբը, որ երբեմն կազում էր, որովհետև երեք օրում էր պատրաստուել։ Հանդէսն ընդհանրապէս լաւ անցաւ և հասարակութիւնը գոհ սրտով ցրուեցաւ։

—

ՁԱՄԱՒՈՒԻ. — Կոնսիստորիայի նախագահ Մեսրովբ վարդապետին հոգևորով պատուիրուած է գնալ Բագու և սպասել Նորին Վեհափառութեան կարգադրութեանը։ Վարդապետն արդէն Բագու է, և հաւանական է, որ կըկանչուի ս. Էջմիածին։ Վերջերս կոնսիստորիայի անդամների և վարդապետ նախանգամի մէջ տեղի ունեցած անբաւականութեանց պատճառով, լսեցինք, որ անդամները հրաժարական են ներկայացրել ս. սինոդին։

— Տեղիս քաղաքային դպրոցի ուսուցչ, հայոց և մահմեդական կրօնների կրօնուսոյցները քաղաքային վարչութեանը խնդրամատոյց են եղել, որ տարեկան 450 րուբլի նպաստ նշանակուի յոգատ կրօնուսոյցների, որոնք, չնայելով դասերի ստպղին քանակութեան, այնուամենայնիւ շատ քիչ ռոճիկ են ստանում քաղաքային դպրոցից՝ վերջնիս դրամական սղութեան պատճառով։ Այս խնդիրը մօտ օրերս կըքննուի քաղաքային վարչութեան նիստերից մէկում։

— Անցեալ անգամ հաղորդել էինք, որ քաղաքային վարչութեան ատեպ պ. Ա. Լալայեանը հրաժարական է տուել. այժմ լսում ենք, որ այդ հրաժարականն ընդունուած է պատշաճաւոր իշխանութեան կողմից և նոր ընտրութիւն է նշանակուած։ Մատղուխի կայ նորից պ. Լալայեանին ընտրելու. վերջինս խոստացել է յարգել ընտրողների խնդիրը, եթէ իւր առաջարկած մի քանի հարցերը բաւեյաջող ընթացք կը ստանան. այդ հարցերից մինն էլ պրոպիմազիոն բանալու խնդիրն է։

—

ՄԱԴՐԱՍԱՅ գիւղից Ջամախու գաւառ. —Տեղիս միակ գիւղական ուսումնարանը, որ բացուած էր նախկին եկեղեցական-ծխական դպրոցի փոխարէն, այս սեպտեմբերը ամսից փակուած է նիւթական սղութեան պատճառով։ Այսպէսով 700 տուն ունեցող գիւղը մնում է առանց դպրոցի։

Հոկտեմբերի 1-ից ց 31 դեկտեմբերի «Նոր-Դար»-ին բաժանորդ գրուողը վճարում է 3 ր. 50 կ.։

ՀՈՂԱՅԻՆ ԱՆՀԱՒԱՍԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Այժմ աշուն է, գործ չկայ. գիւղացին հանգիստ է. վաղը, երբ գալիս է գարուն, երբ հնչում է նրա «լինել թէ չլինելու» օրհասական ժամը, երբ բացուում են նրա նիւթական կարիքների անհամար դռները, որի համար օր ու գիշեր սին ասած անդադար պէտք է աշխատի ընտանիքը ցրտից ու քաղցից պահելու, պաշտպանելու,—այն ժամանակ միայն միտքը գալիս է, որ պէտք է բողոքել այդ կարիքները ծնեցող չարիքի դէմ, և օրերով ու չարաչինելով թողնելով բան ու գործ՝ կուխնելով ու վէճերով է զբաղուում։ Խօսքս գիւղացու հողային հարցերի մասին է։ Ցաւալի է, որ հողը գիւղացու հացն է. եթէ գիւղերից կամ գիւղացիներից մի քանիսը հող չունին, կամ սակաւ անին, նշանակում է՝ նրանք զրկի են և՛ հացից, և՛ թացից։ Այս հանգամանքը գիւղական խշտաւութեան բուն պատիրն է, և նրա մէջ պէտք է որոնել այն պատճառները, որոնք աղքատի միշտ ապրատ, իսկ հարուստին միշտ հարուստ վիճակի մէջ են պահում։

Վերջին ռուս-թրքական պատերազմից յետոյ, երբ Կարս, Բասեան, Կողզուան և ուրիշ տեղերը գրաւուեցին տաճիկներից, ռուսաց նոր օրէնքների համաձայն՝ հողերը տան ընտանիքի անդամների թուի համեմատ հաւասար չափով պէտք է բաժանուէին գիւղացիների մէջ. բայց որովհետև այդ բաժանումը կատարւում էր գիւղից ընտրուած հարստահարկատուցիչների ձեռքով, պարզէր ուրեմն, որ պարապատ պաղարեր հողերն իրենց ու իրենց մօտ ազգականներին վերցնելով, իսկ, անպաշտպան դատակարգին կամ բոլորովին սիրտ զըրկէին հող առանալու իրաւունքից, և կամ սիրտ տային այնպիսի չոր, տպատաժ տող հողեր, որտեղերից աղքատ գիւղացիները ոչ թէ միայն չպիտի օգտուէին, այլև, չնայած իրենց թափած դառն աշխատանքներին, ցանուած սերմն անգամ չպիտի ետացուէր։ Այդպէս էլ է այժմ։ Գիւղի խեղճ, աղքատ դատակարգը զրկուած լինելով պարապատ, պաղարեր հողից՝ այն օրին է այսօր, որ նրա ուսերը ատրուայ չորս եզանակներում հոտած ու փտած գարին է, իսկ հացը հին, մաշուած տրեխ միայն։ Կան գիւղեր, ուր այս թշուառ դրութիւնը մինչև այսօր չարունակւում է, և վերջերս այն առաքման յատուկանան, որ հաղ չունեցողները. տեսնելով որ յանուած հողերը որոշուած հարկի գինն անկարող են արդիւնաբերել, ուղղակի առաջարկներ են անում տանուտէրին կամ գլխաւոն, թէ «պէտք չէ, յետ վերցրէք տուած հողերը, միայն թէ ազատեցէք մեզ այդ մասի հարկից»։

Ե. Տէր-Եերսեսեան

ՆՈՒԽՈՒ ԳԱՒԱՌԻ ՀՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

(Ուղեորի յիշատակարանից)

—

ՋՈՒՋԱԹ

Թէև մեր առաջին կայարանը հիւրէղ գիւղն էր, սակայն կարգը չխանգարելու համար յարմար տեսնուեցաւ անցնել Զայդեթ, ուսի և վաղ առաւօտեան սարի կողուկ ճանապարհը բռնելով, դեռ արեը նոր ցնծուղ տալիս, Զայդեթ իջանք։

1. Զայդեթը դանուում է Նուխուց հարաւ 15 վ. հեռու (հետևոտի համար կայ աւելի կարճ՝ սարի ճանապարհ) դէպի արեելք։ Զբաղուած է Կովկասեան լեռների փէշերով փռուած սարերի գոգում, հարաւից բաց դաշտը գրգելով։ Ունի մօտ 300 ծուխ բնակիչ, որոնք այժմ ամենքը մահմեդական են, թէև ամենքն էլ իրենց հայ ծագումը հաստատում են փաստօրէն. մի հանգամանք, որ, բացի այլ և այլ փաստերից, ապացուցում է նաև այդ գիւղի այժմեան կիսականգուն մնացած քրիստոնէական հնութիւններով։ Տարածութեամբ ընդարձակ այս գիւղը բաժանուած է չորս՝ իրարից բաւականին հեռու ընկած թաղերի, որոնցից երկուսը՝ ուշադրութեան արժանի անուններ են կրում. մէկը---Կարապէզ (Կարապետ), միսը-Վարագաձոր (Վարագ վանդ)։ Իրենց գիւղի նախնական բընակիչների մասին դայզեթցիք ասում են, որ «հայութիւնից յառաջ այստեղ ապրել են «քուէթփարազներ» (կռապաշտներ). սրանք սրան կըսում են նաև «էրմանի քուէթփարազներ» («հայ կռապաշտներ»). իսկ այլք այս քուէթփարազներին անուանում են «ուղուզներ»։ Ուղուզ ասելով Նուխու գաւառի բնակիչները հասկանում են «կռապաշտ, հակայ, մեծ (հասակով), պարթև մարդիկ», որոնց «միայն երեսը մարդուն ահ էր պատճառում»։ Բոլոր ապացոյցներից յառաջ այս կողմերում ուղուզներն են ապրել [1]։

Ահա թէ ինչու դայզեթցիք այդ ապելով ուղեորին ցոյց են տալիս այն հսկայական գերեզմանաքարերը, որոնք գտնում են գիւղի վերին մասում. Այդ մի հին գերեզմանոց է, որ ժամանակի ընթացքում կարասուել գառել է գնատան անձի սեպհականութիւն, քանի որ քարերը չարդուած դէն են ձգուած, և

* Տես «Նոր-Դար» № 171

[1] Ուղուզների մասին այս ասացուածքը տարածուած է բոլոր գիւղերում, ինչպէս և Վարդաշէնում, ուր կան նաև «ուղուզ օղլներ» ուղուզի-որդիք-ուղուզեաններ, որոնք թէև այժմ ուսի են համարում իրենց և ձուլուած խոկ են սրանց հետ, սակայն դէմքի գծագրութեամբ, սիպով բոցորուն կերպով տարբերւում են գուցա ուսիներից, ինչպէս նաև այլ առանձնահատկութիւններից։

ՎԱՀԱՆ ՓՓՅՈՒՆԻ

ՀԱՅԿԱԶՆ

Ծանր սրտով ենք հայտնում մեր ընթերցողներին, որ մեր սիրելի ընկերը՝ Վահան Փփյունին, ծանր հիվանդությունից հետո, մահացավ Ղրիմում, Ալուշտա քաղաքում, 1899 թ. հունվարի 14-ին, ուրբաթ օրը, առավոտյան ժամը 8-ին։

Վահան Փփյունին ծնվել է 1870 թվականին Ղարաբաղի նահանգի Ջրաբերդի գավառի Ծաղկահովիտ գյուղում։ Նա ուսումը ստացել է Ներսիսյան դպրոցում, Թիֆլիսում, ուր և ավարտել է գիմնազիայի դասընթացը։ Ապա ընդունվել է Պետերբուրգի համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետը, որտեղ և սովորել է մինչև 1894 թվականը։ Այդ տարի նա հիվանդացել է թոքերի ցավով և ստիպված եղել է թողնել համալսարանը։ Հիվանդությունը օրեցօր սաստկանալով՝ նա ստիպված եղավ գնալ Ղրիմ, ուր և մահացավ։

Վահան Փփյունին ծանոթ էր մեր ընթերցողներին իր հետաքրքրական հոդվածներով, որոնք նա տպագրել է մեր լրագրի էջերում։ Նա ուներ գրական մեծ ընդունակություններ, և մեր լրագրի ընթերցողները սիրով կարդում էին նրա հոդվածները։ Նա ուներ նաև մեծ ընդունակություններ ուսուցչական գործի համար։ Նա մի քանի տարի ուսուցչություն է արել Ներսիսյան դպրոցում, Թիֆլիսում, և ուսուցչական գործի մեջ ցույց է տվել իր ընդունակությունները։ Նա ուսուցչական գործի մասին գրել է «Մանկավարժական հանդես» ամսագրում։

Վահան Փփյունին ունեցել է մեծ ընդունակություններ, և նրա մահը մեծ կորուստ է մեր գրականության համար։ Նա ուներ մեծ սեր դեպի գրականությունը, և մեր ընթերցողները սիրով կարդում էին նրա հոդվածները։ Նա ուներ նաև մեծ ընդունակություններ ուսուցչական գործի համար։ Նա մի քանի տարի ուսուցչություն է արել Ներսիսյան դպրոցում, Թիֆլիսում, և ուսուցչական գործի մեջ ցույց է տվել իր ընդունակությունները։ Նա ուսուցչական գործի մասին գրել է «Մանկավարժական հանդես» ամսագրում։

Վահան Փփյունին ունեցել է մեծ ընդունակություններ, և նրա մահը մեծ կորուստ է մեր գրականության համար։ Նա ուներ մեծ սեր դեպի գրականությունը, և մեր ընթերցողները սիրով կարդում էին նրա հոդվածները։ Նա ուներ նաև մեծ ընդունակություններ ուսուցչական գործի համար։ Նա մի քանի տարի ուսուցչություն է արել Ներսիսյան դպրոցում, Թիֆլիսում, և ուսուցչական գործի մեջ ցույց է տվել իր ընդունակությունները։ Նա ուսուցչական գործի մասին գրել է «Մանկավարժական հանդես» ամսագրում։

Վահան Փփյունին ունեցել է մեծ ընդունակություններ, և նրա մահը մեծ կորուստ է մեր գրականության համար։ Նա ուներ մեծ սեր դեպի գրականությունը, և մեր ընթերցողները սիրով կարդում էին նրա հոդվածները։ Նա ուներ նաև մեծ ընդունակություններ ուսուցչական գործի համար։ Նա մի քանի տարի ուսուցչություն է արել Ներսիսյան դպրոցում, Թիֆլիսում, և ուսուցչական գործի մեջ ցույց է տվել իր ընդունակությունները։ Նա ուսուցչական գործի մասին գրել է «Մանկավարժական հանդես» ամսագրում։

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ ՎԱՃԱՌՔԻ

— Ցաղոտ ժամանակներում ամենից ավելի վաճառվում է ոչ թե հացը, այլ թերթերը։ Ամեն մարդ ուզում է իմանալ, թե ինչ է կատարվում աշխարհում։ Ամեն մարդ ուզում է կարդալ, թե ինչ են գրում թերթերը։ Ամեն մարդ ուզում է իմանալ, թե ինչ է կատարվում Ֆրանսիայում, Գերմանիայում, Անգլիայում, Ռուսաստանում, Ամերիկայում, Ասիայում, Աֆրիկայում, Ավստրալիայում, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում, Կանադայում, Մեքսիկայում, Հարավային Ամերիկայում, Ճապոնիայում, Չինաստանում, Սիամում, Պարսկաստանում, Թուրքիայում, Եգիպտոսում, Մարոկկոյում, Տրանսվաալում, Ինդոկինայում, Ավստրալիայում, Նոր Զելանդիայում, Հավայան կղզիներում, Ֆիջի կղզիներում, Սամոա կղզիներում, Տոնգա կղզիներում, Նոր Կալեդոնիայում, Նոր Հեբրիդներում, Սոլոմոնյան կղզիներում, Նոր Գվինեայում, Նոր Բրիտանիայում, Նոր Իռլանդիայում, Նոր Մեկլենբուրգում, Նոր Պոմերանիայում, Նոր Հանովերում, Նոր Շլեզվիգում, Նոր Բավարիայում, Նոր Վիրտեմբերգում, Նոր Բադենում, Նոր Հեսսենում, Նոր Նասսաուում, Նոր Սաքսենում, Նոր Վայմարում, Նոր Օլդենբուրգում, Նոր Բրաունշվեյգում, Նոր Անհալտում, Նոր Շվարցբուրգում, Նոր Ռոյսում, Նոր Շաումբուրգում, Նոր Լիպպեում, Նոր Վալդեկում, Նոր Հեսսեում, Նոր Ֆրանկֆուրտում, Նոր Բրեմենում, Նոր Լյուբեկում, Նոր Համբուրգում, Նոր Ալզասում, Նոր Լոթարինգիայում, Նոր Ավստրիայում, Նոր Տիրոլում, Նոր Բոհեմիայում, Նոր Մորավիայում, Նոր Սիլեզիայում, Նոր Գալիցիայում, Նոր Բուկովինայում, Նոր Դալմատիայում, Նոր Հունգարիայում, Նոր Տրանսիլվանիայում, Նոր Խորվաթիայում, Նոր Սլավոնիայում, Նոր Բոսնիայում, Նոր Հերցեգովինայում, Նոր Սերբիայում, Նոր Ալբանիայում, Նոր Հունաստանում, Նոր Կրետեում, Նոր Կիպրոսում, Նոր Սիրիայում, Նոր Պաղեստինում, Նոր Արաբիայում, Նոր Հնդկաստանում, Նոր Աֆղանստանում, Նոր Բելուջստանում, Նոր Տիբեթում, Նոր Մոնղոլիայում, Նոր Մանջուրիայում, Նոր Կորեայում, Նոր Ճապոնիայում, Նոր Չինաստանում, Նոր Սիամում, Նոր Բիրմայում, Նոր Մալակկայում, Նոր Սումատրայում, Նոր Ճավայում, Նոր Բորնեոյում, Նոր Սելեբեսում, Նոր Ֆիլիպինյան կղզիներում, Նոր Նոր Գվինեայում, Նոր Նոր Բրիտանիայում, Նոր Նոր Իռլանդիայում, Նոր Նոր Մեկլենբուրգում, Նոր Նոր Պոմերանիայում, Նոր Նոր Հանովերում, Նոր Նոր Շլեզվիգում, Նոր Նոր Բավարիայում, Նոր Նոր Վիրտեմբերգում, Նոր Նոր Բադենում, Նոր Նոր Հեսսենում, Նոր Նոր Նասսաուում, Նոր Նոր Սաքսենում, Նոր Նոր Վայմարում, Նոր Նոր Օլդենբուրգում, Նոր Նոր Բրաունշվեյգում, Նոր Նոր Անհալտում, Նոր Նոր Շվարցբուրգում, Նոր Նոր Ռոյսում, Նոր Նոր Շաումբուրգում, Նոր Նոր Լիպպեում, Նոր Նոր Վալդեկում, Նոր Նոր Հեսսեում, Նոր Նոր Ֆրանկֆուրտում, Նոր Նոր Բրեմենում, Նոր Նոր Լյուբեկում, Նոր Նոր Համբուրգում, Նոր Նոր Ալզասում, Նոր Նոր Լոթարինգիայում, Նոր Նոր Ավստրիայում, Նոր Նոր Տիրոլում, Նոր Նոր Բոհեմիայում, Նոր Նոր Մորավիայում, Նոր Նոր Սիլեզիայում, Նոր Նոր Գալիցիայում, Նոր Նոր Բուկովինայում, Նոր Նոր Դալմատիայում, Նոր Նոր Հունգարիայում, Նոր Նոր Տրանսիլվանիայում, Նոր Նոր Խորվաթիայում, Նոր Նոր Սլավոնիայում, Նոր Նոր Բոսնիայում, Նոր Նոր Հերցեգովինայում, Նոր Նոր Սերբիայում, Նոր Նոր Ալբանիայում, Նոր Նոր Հունաստանում, Նոր Նոր Կրետեում, Նոր Նոր Կիպրոսում, Նոր Նոր Սիրիայում, Նոր Նոր Պաղեստինում, Նոր Նոր Արաբիայում, Նոր Նոր Հնդկաստանում, Նոր Նոր Աֆղանստանում, Նոր Նոր Բելուջստանում, Նոր Նոր Տիբեթում, Նոր Նոր Մոնղոլիայում, Նոր Նոր Մանջուրիայում, Նոր Նոր Կորեայում, Նոր Նոր Ճապոնիայում, Նոր Նոր Չինաստանում, Նոր Նոր Սիամում, Նոր Նոր Բիրմայում, Նոր Նոր Մալակկայում, Նոր Նոր Սումատրայում, Նոր Նոր Ճավայում, Նոր Նոր Բորնեոյում, Նոր Նոր Սելեբեսում, Նոր Նոր Ֆիլիպինյան կղզիներում, Նոր Նոր Նոր Գվինեայում, Նոր Նոր Նոր Բրիտանիայում, Նոր Նոր Նոր Իռլանդիայում, Նոր Նոր Նոր Մեկլենբուրգում, Նոր Նոր Նոր Պոմերանիայում, Նոր Նոր Նոր Հանովերում, Նոր Նոր Նոր Շլեզվիգում, Նոր Նոր Նոր Բավարիայում, Նոր Նոր Նոր Վիրտեմբերգում, Նոր Նոր Նոր Բադենում, Նոր Նոր Նոր Հեսսենում, Նոր Նոր Նոր Նասսաուում, Նոր Նոր Նոր Սաքսենում, Նոր Նոր Նոր Վայմարում, Նոր Նոր Նոր Օլդենբուրգում, Նոր Նոր Նոր Բրաունշվեյգում, Նոր Նոր Նոր Անհալտում, Նոր Նոր Նոր Շվարցբուրգում, Նոր Նոր Նոր Ռոյսում, Նոր Նոր Նոր Շաումբուրգում, Նոր Նոր Նոր Լիպպեում, Նոր Նոր Նոր Վալդեկում, Նոր Նոր Նոր Հեսսեում, Նոր Նոր Նոր Ֆրանկֆուրտում, Նոր Նոր Նոր Բրեմենում, Նոր Նոր Նոր Լյուբեկում, Նոր Նոր Նոր Համբուրգում, Նոր Նոր Նոր Ալզասում, Նոր Նոր Նոր Լոթարինգիայում, Նոր Նոր Նոր Ավստրիայում, Նոր Նոր Նոր Տիրոլում, Նոր Նոր Նոր Բոհեմիայում, Նոր Նոր Նոր Մորավիայում, Նոր Նոր Նոր Սիլեզիայում, Նոր Նոր Նոր Գալիցիայում, Նոր Նոր Նոր Բուկովինայում, Նոր Նոր Նոր Դալմատիայում, Նոր Նոր Նոր Հունգարիայում, Նոր Նոր Նոր Տրանսիլվանիայում, Նոր Նոր Նոր Խորվաթիայում, Նոր Նոր Նոր Սլավոնիայում, Նոր Նոր Նոր Բոսնիայում, Նոր Նոր Նոր Հերցեգովինայում, Նոր Նոր Նոր Սերբիայում, Նոր Նոր Նոր Ալբանիայում, Նոր Նոր Նոր Հունաստանում, Նոր Նոր Նոր Կրետեում, Նոր Նոր Նոր Կիպրոսում, Նոր Նոր Նոր Սիրիայում, Նոր Նոր Նոր Պաղեստինում, Նոր Նոր Նոր Արաբիայում, Նոր Նոր Նոր Հնդկաստանում, Նոր Նոր Նոր Աֆղանստանում, Նոր Նոր Նոր Բելուջստանում, Նոր Նոր Նոր Տիբեթում, Նոր Նոր Նոր Մոնղոլիայում, Նոր Նոր Նոր Մանջուրիայում, Նոր Նոր Նոր Կորեայում, Նոր Նոր Նոր Ճապոնիայում, Նոր Նոր Նոր Չինաստանում, Նոր Նոր Նոր Սիամում, Նոր Նոր Նոր Բիրմայում, Նոր Նոր Նոր Մալակկայում, Նոր Նոր Նոր Սումատրայում, Նոր Նոր Նոր Ճավայում, Նոր Նոր Նոր Բորնեոյում, Նոր Նոր Նոր Սելեբեսում, Նոր Նոր Նոր Ֆիլիպինյան կղզիներում, Նոր Նոր Նոր Նոր Գվինեայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Բրիտանիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Իռլանդիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Մեկլենբուրգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Պոմերանիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Հանովերում, Նոր Նոր Նոր Նոր Շլեզվիգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Բավարիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Վիրտեմբերգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Բադենում, Նոր Նոր Նոր Նոր Հեսսենում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նասսաուում, Նոր Նոր Նոր Նոր Սաքսենում, Նոր Նոր Նոր Նոր Վայմարում, Նոր Նոր Նոր Նոր Օլդենբուրգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Բրաունշվեյգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Անհալտում, Նոր Նոր Նոր Նոր Շվարցբուրգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Ռոյսում, Նոր Նոր Նոր Նոր Շաումբուրգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Լիպպեում, Նոր Նոր Նոր Նոր Վալդեկում, Նոր Նոր Նոր Նոր Հեսսեում, Նոր Նոր Նոր Նոր Ֆրանկֆուրտում, Նոր Նոր Նոր Նոր Բրեմենում, Նոր Նոր Նոր Նոր Լյուբեկում, Նոր Նոր Նոր Նոր Համբուրգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Ալզասում, Նոր Նոր Նոր Նոր Լոթարինգիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Ավստրիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Տիրոլում, Նոր Նոր Նոր Նոր Բոհեմիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Մորավիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Սիլեզիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Գալիցիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Բուկովինայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Դալմատիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Հունգարիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Տրանսիլվանիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Խորվաթիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Սլավոնիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Բոսնիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Հերցեգովինայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Սերբիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Ալբանիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Հունաստանում, Նոր Նոր Նոր Նոր Կրետեում, Նոր Նոր Նոր Նոր Կիպրոսում, Նոր Նոր Նոր Նոր Սիրիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Պաղեստինում, Նոր Նոր Նոր Նոր Արաբիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Հնդկաստանում, Նոր Նոր Նոր Նոր Աֆղանստանում, Նոր Նոր Նոր Նոր Բելուջստանում, Նոր Նոր Նոր Նոր Տիբեթում, Նոր Նոր Նոր Նոր Մոնղոլիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Մանջուրիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Կորեայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Ճապոնիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Չինաստանում, Նոր Նոր Նոր Նոր Սիամում, Նոր Նոր Նոր Նոր Բիրմայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Մալակկայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Սումատրայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Ճավայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Բորնեոյում, Նոր Նոր Նոր Նոր Սելեբեսում, Նոր Նոր Նոր Նոր Ֆիլիպինյան կղզիներում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Գվինեայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Բրիտանիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Իռլանդիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Մեկլենբուրգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Պոմերանիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Հանովերում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Շլեզվիգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Բավարիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Վիրտեմբերգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Բադենում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Հեսսենում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Նասսաուում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Սաքսենում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Վայմարում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Օլդենբուրգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Բրաունշվեյգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Անհալտում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Շվարցբուրգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Ռոյսում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Շաումբուրգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Լիպպեում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Վալդեկում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Հեսսեում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Ֆրանկֆուրտում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Բրեմենում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Լյուբեկում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Համբուրգում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Ալզասում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Լոթարինգիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Ավստրիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Տիրոլում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Բոհեմիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Մորավիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Սիլեզիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Գալիցիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Բուկովինայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Դալմատիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Հունգարիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Տրանսիլվանիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Խորվաթիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Սլավոնիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Բոսնիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Հերցեգովինայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Սերբիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Ալբանիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Հունաստանում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Կրետեում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Կիպրոսում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Սիրիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Պաղեստինում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Արաբիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Հնդկաստանում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Աֆղանստանում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Բելուջստանում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Տիբեթում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Մոնղոլիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Մանջուրիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Կորեայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Ճապոնիայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Չինաստանում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Սիամում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Բիրմայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Մալակկայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Սումատրայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Ճավայում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Բորնեոյում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Սելեբեսում, Նոր Նոր Նոր Նոր Նոր Ֆիլիպինյան կղզիներում։

— Ես ուզում եմ իմանալ, թե ինչ է կատարվում Ֆրանսիայում, Գերմանիայում, Անգլիայում, Ռուսաստանում, Ամերիկայում, Ասիայում, Աֆրիկայում, Ավստրալիայում, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում, Կանադայում, Մեքսիկայում, Հարավային Ամերիկայում, Ճապոնիայում, Չինաստանում, Սիամում, Պարսկաստանում, Թուրքիայում, Եգիպտոսում, Մարոկկոյում, Տրանսվաալում, Ինդոկինայում, Ավստրալիայում, Նոր Զելանդիայում, Հավայան կղզիներում, Ֆիջի կղզիներում, Սամոա կղզիներում, Տոնգա կղզիներում, Նոր Կալեդոնիայում, Նոր Հեբրիդներում, Սոլոմոնյան կղզիներում, Նոր Գվինեայում, Նոր Բրիտանիայում, Նոր Իռլանդիայում, Նոր Մեկլենբուրգում, Նոր Պոմերանիայում, Նոր Հանովերում, Նոր Շլեզվիգում, Նոր Բավարիայում, Նոր Վիրտեմբերգում, Նոր Բադենում, Նոր Հեսսենում, Նոր Նասսաուում, Նոր Սաքսենում, Նոր Վայմարում, Նոր Օլդենբուրգում, Նոր Բրաունշվեյգում, Նոր Անհալտում, Նոր Շվարցբուրգում, Նոր Ռոյսում, Նոր Շաումբուրգում, Նոր Լիպպեում, Նոր Վալդեկում, Նոր Հեսսեում, Նոր Ֆրանկֆուրտում, Նոր Բրեմենում, Նոր Լյուբեկում, Նոր Համբուրգում, Նոր Ալզասում, Նոր Լոթարինգիայում, Նոր Ավստրիայում, Նոր Տիրոլում, Նոր Բոհեմիայում, Նոր Մորավիայում, Նոր Սիլեզիայում, Նոր Գալիցիայում, Նոր Բուկովինայում, Նոր Դալմատիայում, Նոր Հունգարիայում, Նոր Տրանսիլվանիայում, Նոր Խորվաթիայում, Նոր Սլավոնիայում, Նոր Բոսնիայում, Նոր Հերցեգովինայում, Նոր Սերբիայում, Նոր Ալբանիայում, Նոր Հունաստանում, Նոր Կրետեում, Նոր Կիպրոսում, Նոր Սիրիայում, Նոր Պաղեստինում, Նոր Արաբիայում, Նոր Հնդկաստանում, Նոր Աֆղանստանում, Նոր Բելուջստանում, Նոր Տիբեթում, Նոր Մոնղոլիայում, Նոր Մանջուրիայում, Նոր Կորեայում, Նոր Ճապոնիայում, Նոր Չինաստանում, Նոր Սիամում, Նոր Բիրմայում, Նոր Մալակկայում, Նոր Սումատրայում, Նոր Ճավայում, Նոր Բորնեոյում, Նոր Սելեբեսում,

թիան ժամանակ ձրի։ Հունիսների համար 1-ական մանեթակով է դրուած իւրաքանչիւր բաժանմունքում, ուր սեզոնային են նրանք տեսչի և նրա պ. պ. բնակիչների առարկութեամբ ձրի։

Հիւանդանոցի ակը և տեսուչ՝
Մ. ՄԿՐՏՉԵԱՆ

ՌԱՉՄԱ-ՎԻՐԱԿԱՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀ

(մայիսի 1-ից մինչև նոյեմբերի 1-ը)
Փոփոխից մեկնում են

Հինգ տեղ ունեցող կարեթներ. առաջին. առ. 7 ժ. կիշերում է Մլխմում, Վադիկաւկազ հասնում է հետեւեալ օրը եր. ժ. 20 ր., երկրորդը —առ. 9 ժ., կիշերում է Փասիսաւրում, Վադիկաւկազ հասնում է հետեւեալ օրը եր. 9 ժ. 20 ր.։

Վեց տեղ ունեցող օմնիբուսներ, առանց կիշերելու. առաջինը ցեր. 1 ժ., Վադիկաւկազ հասնում է հետեւեալ օրը ցեր. 3 ժ. 25 ր., երկրորդը եր. 7 ժ. Վադիկաւկազ հասնում է հետեւեալ օրը եր. 9 ժ. 50 ր.։

Լինէյկա, առանց կիշերելու, ցեր. 3 ժ., հասնում է Վադիկաւկազ հետեւեալ օրը եր. 6 ժ. 20 ր.։

ՎԼԱԴԻԿԱՒԿԱԶԻՑ ՄԵԿՆՈՒՄ ԵՆ

Հինգ տեղ ունեցող կարեթներ. առաջին առ. 7 ժ. կիշերում է Մլխմում, Թիֆլիս հասնում է հետեւեալ օրը եր. 6 ժ. 30 ր., երկրորդը առ. 9 ժ., կիշերում է Դուպաւրում, հասնում է Թիֆլիս հետեւեալ օրը եր. 7 ժ. 55 ր.։

Վեց տեղ ունեցող օմնիբուսներ առանց կիշերելու. առաջին առ. 11 ժ., Թիֆլիս հասնում է հետեւեալ օրը ցեր. 1 ժ. 20 ր., երկրորդը եր. 8 ժ., հասնում է Թիֆլիս հետեւեալ օրը եր. 10 ժ. 15 ր.։

Լինէյկա, առանց կիշերելու, ցեր. 3 ժ., հասնում է Թիֆլիս հետեւեալ օրը եր. 6 ժ. 10 ր.։

ԲԺԻՇԿ Գ. Ս. ՀԵՐՑՓԻԶԱԴ

Թիֆլիս, Մագերովսկայա, 5

մանկական կոչու, վինէրական, սիֆիլիսական և միզային գոռնորէաների հիւանդութիւնների (էլեքտրականութեամբ), փերապեւտիկ ղէպի արտասահման կատարած գիտական ուղեւորութիւնից և վերադարձից հիւանդների ընդունելութիւն ամեն օր առ. ժ. 9 11 և եր. ժ. 5 8.

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Մարդատար № 1 վագոնը Բազումից Թիֆլիս մեկնում է ցեր. 4 ժ. 15 ր., հասնում Թիֆլիս առ. 8 ժ. 40 ր., Թիֆլիսից Բաթում մեկնում է առ. 9 ժ. 10 ր., հասնում է Բաթում եր. 8 ժ. 32 ր.։

Մարդատար № 3 վագոնը Բազումից Թիֆլիս մեկնում է կիշ. 12 ժ. 20 ր., Թիֆլիս հասնում է եր. 6 ժ. 38 ր., Թիֆլիսից Բաթում մեկնում է եր. 7 ժ. 37 ր., հասնում է Բաթում առ. 8 ժ. 12 ր.։

Մարդատար № 2 վագոնը Բաթումից Թիֆլիս մեկնում է առ. 9 ժ. 15 ր., Թիֆլիս հասնում է եր. 8 ժ. 53 ր. Թիֆլիսից Բազու մեկնում է եր. 9 ժ. 23 ր., Բազու հասնում է ցեր. 11 ժ. 40 ր.։

Պատային № 4 վագոնը Բաթումից Թիֆլիս մեկնում է եր. 9 ժ. 05 ր., Թիֆլիս հասնում է առ. 9 ժ. 45 ր., Թիֆլիսից Բազու մեկնում է առ. 11 ժ. 32 ր., Բազու հասնում է ցեր. 6 ժ. 15 ր.։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ ԻՐԵՐ

Ծախւում են զարծածուած, նոր և բոլորովին դուրս կանգնած կոշ-կարտոֆէլ, առն կոշուրեայ իրեր, բրանձ, սարք, սոկի թանկագին քարեր։

Москва, Неглинный проѣздъ, пассажъ Солодовникова, рядомъ съ Абрикосовымъ: *Ռոկուա, Սոլդաթենկովի պատասխ, մուտք*

[M.] Նեգլինից։ 12—12

Շուտով լոյս կըտեսնի

ԱՐՇԱԿ ՏԷՐ ՄԻՔԵԼԵԱՆԻ

ՀԱՅԵՐԵՆ. Ս. ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՔԻՒՍՏԻՆԷՔՍԸ

Ձեռնարկ դաստիարակութեան

Հոգեկան զգացմունքների բարձր զգացմունքների

եւ

Ընտանեկան երջանկութեան համար։

Ընտանեկան լրիւ երկասիրների համար
600 էջեր ութ. փոքր. 2 ռուբլի
Տարբ և ամբի օրինակով բաժանող։ զգացմունքների համար 1 ր. 50 կ.։

Գիմել՝ Шуша Аршаку Теръ-Микельянъ [0—1]

Մեռած մեռած կարծիքների մասին։

Ճանաչում ենք պարկեշտ մարդկանց, որ իրենց ուսումն ատելով է միջնակարգ ուսումնարաններից մեկում, դարձ է փնտռում։

Բացի այդ, կրօնից և հայոց լեզուից պատեր է վերցնում ընտանիքներում և կամ առանձնապէս իւր մօտ։

Ցանկացողները կարող են դիմել Ներսիսեան ուսումնարան պ. պ. վերակացուներին։ 5—2

Ամսոյս 10-ին, կիրակի օրն առաւօտեան 11 ժամին, Ջղրաշէն Ս. Հռիփսիմէ եկեղեցում լինելու է նոյն եկեղեցու միաբան Տանուցեալ Սարգիս աւագ քահանայ Ադամեանցի տեղը։

ՆՈՐ ԲԱՀԱՆԱՅԻ ԿԱՄ ԲԱՀԱՆԱՅԱՑՈՒԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Ուսած սրանով տեղեկութիւն եմ միմիայն հանգուցեալի ծխականներին՝ ներկայ լինել յիշեալ եկեղեցում ընտրութեանը մասնակցելու։

136 Գործակալ ս. մասին Թիֆլիսի՝ Գրիգոր քահանայ Մանդակունի 3—1

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՄԻՆԻՍՏՐԻ ԹՈՅԼՏՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

(Баку Прачешная, домъ Теръ Ованесова)

Կուրսերի նպատակն է տալ ունկնդիրներին մանրապատկան առևտրական կրթութիւն և պատրաստել նմանօրինակ պաշտօնեաներ։ Ուսումնարանը ունենալու է հետեւեալ բաժանմունքները՝ 1) առևտրական թուաբանութիւն և թուաբանութիւն համրիչի վրայ. 2) հաշուապահութիւն՝ արդիւնաբերական-գործարանական, առևտրական և բանկային. 3) առևտրական իրաւունք. 4) առևտրական տնտեսագիտութիւն. 5) առևտրական մարտական օրէնքներ. 6) գեղագրութիւն և արագագրութիւն (ստորագրութեան ձեւագիր)։

Պարապմունքները սկսւում են սեպտեմբերի 20-ից։ Ընդունելութիւնը՝ սեպտեմբերի 1-ից ամենայն օր՝ կուրսերում և «Եղբ. Ծոմլեանի և Ընկ.» Բազուայ բաժանմունքում... Ստորագրագրայի անկնդիրների յարմարութեան համար կուրսերում բեղուում են գիշերօթիկներ։ Կուրսի կանոնագրութիւնը (уставъ) և մանրամասն ծրագիրը — տրուում են եւ ուղարկուում են ծրիարար։ Ստորագրագրայինները դիմում են учредителю коммерческихъ курсовъ А. И. Тер Каспарову, Баку. 99 25 18

ԱՄԵՆԱՑՍՅՈՒՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ

ՌՕՅԵԱԼՆԵՐ

ՓՈՇՆԱՄՈՒՐՆԵՐ

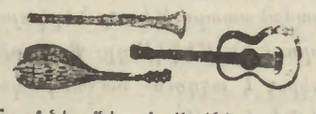

Փիստոմնիամներ, ջութակներ, կիթառներ, ֆլէյտներ, կլարնետներ, ձայնափողեր, լարեր և այլն և այլն.

Բարձր տեսակ գործիքների համար միշտ կարելի է ժամադիր մաս առնել։

ՆՈՐ-ՊՐԷՅՍԿՈՒՐԱՆՏՆԵՐՆ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ ԵՆ 2ՐԻ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ԵՒ 2ԱՁՆԱԽԱՉԵՐԻ ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ

Դ Ի Պ Օ

Բ. Մ. ՄԻՐԻՄԱՆԵԱՆԻ

Музыкальное депо

Б. М. МИРИМАНЯНЪ

тифлисъ, дворцовая ул. 36—19

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

ԵՐԿՈՒ ՍԵՓԻ ԱՆՉԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

ՏԱՍՆ ԵՒ ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Առևտրական Պատրաստի է մտնում մանրապատկան առևտրական կրթութիւն տալ և երկու տարի անձնական, պատրաստել գործնական ճանապարհով հմուտ հաշուապահներ։ Ուսուցիչների տուեալ են տասնուտասներ։

Ուսանելի առարկաները սրանք են. 1) Առևտրական Տնտեսութիւն, 2) Առևտրական Թուաբանութիւն, 3) Հաշուապահութիւն (պարզ, կրկնակի և բանկային), 4) Թուաբանութիւն համրիչի վրայ, 5) Առևտրական իրաւունք 6) Առևտրական և մարտնաւի կանոնագրութիւն և 7) Գեղագրութիւն (տես ձեռքի — почеркъ ստորեւ)։

Ուսումն սկսուելու է սեպտեմբերի 15-ից։ Ընդունելութիւնները՝ սեպտեմբերի 1-ից, ամենայն օր, տուտօտեան 10-ից մինչև 11-ը և երեկոյեան 4-ից մինչև 8 ժամը, իւրաքանչիւր տիւնազի բնակարանում Սարգսեան, Ալէքսանդր Փրկիչեան տան, № 9, Սերպիեսկայա և Նադրնիա փողոցների անկիւնում։ Ծրագրերն ու կանոնները կարելի է ստանալ **ԶՐԻԱՊԵՍ** եղբ. Ծոմլեանցների բանկային գրասենեակում և իւրաքանչիւր տիւնազի տանը **въ Тифлисъ, С. П Манузьянцу.**

(95) 25—15

КРЕМЪ АМИКОСЪ (CRÈME AMYCOS)

НОВЫЙ КРЕМЪ,

составленный по указаніямъ спеціалистовъ.

Придаетъ и сохраняетъ на долго свѣжій и здоровый цвѣтъ лица; уничтожаетъ веснушки, пятна, загаръ и красноту лица.

КРЕМЪ АМИКОСЪ

необходимъ для сохраненія на долго красоты лица.

Цѣна банки 1 р. 25 к.; въ Европейскую Россію высылаются 2 банки за 3 р. 50 к.

Получить можно во всѣхъ аптекарскихъ и косметическихъ магазинахъ Россіи.

Оптовая торговля у изобрѣтателей: торговыйдомъ, „Парфюмерная Лабораторія Р. Голлендеръ“ С. Петербургъ, Разъѣзжая, 13.

М. № 33722. 5—5

НА ВСЕРОССІЙСКОЙ ВЫСТАВКѢ ВЪ НИЖНЕМЪ-НОВГОРОДѢ 1896 г. УДОСТОЕНА

ЗОЛОТОЙ МЕДАЛИ.

ФАБРИКА МУЖСКОЙ, ДАМСКОЙ И ДѢТСКОЙ

ОБУВИ.

Н. И. БРОХИСЪ и СЫНЪ ВЪ ВАРШАВѢ.

СУЩЕСТВУЕТЪ СЪ 1875 Г.

Собственный магазинъ въ губ. г. Минскѣ.

Фабрика и Контора Въ варшавѣ, Павья ул., № 30 собст. домъ.

Обувь изящная и прочная изъ лучшаго матеріала, новѣйшаго фасона, удобно сидящая. Получать можно во всѣхъ лучш. магаз. Имперіи, причемъ ПРОСИМЪ ОБРАЩАТЬ ВНИМАНІЕ НА НАШИ ФАБРИЧНЫЯ КЛЕЙМА.

(М.) № 138826 3—1

БЕРНДОРФСКІЙ МЕТАЛЛИЧЕСКІЙ ЗАВОДЪ

АРТУРЪ КРУППЪ.

ART. KRUPP BERNDORF

ВЪ МОСКВѢ

НА КУЗНЕЦКОМЪ МОСТУ

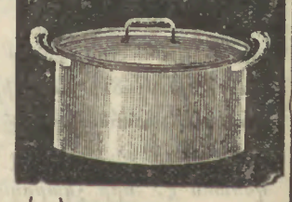

Հիւրանոցներին և տեսեռներին առաջարկում է իւր բանուածքները բնական սպիտակ-ծաղիկոյն

ՄԱՍՍԻՒ «ԱԼՊԱԿԱ» ՄԵՏԱՂԻՑ

զուտ արծաթի հետ չերտով ծածկուած։ Նմանապէս՝

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԱՄԱՆԵՂԷՆ ԶՈՒՏ ՆԻԿԵԼԻՑ.

(М.) № 26,886. 10—8

Дозв цензурою. Тифлисъ, Окт. 6-го дня, 1899 г. Տպարան Ե. Մելիք-Շահնազարեանց Адр. Ред. Меликъ-Шахназаріанца, Воронц. Набережн. церковный домъ.